

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Félévre . . . 3 K 50 f.

Egy óra . . . — K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . 7 K — f.

Egy óra . . . 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

Kisbirtokosok és kisiparosok

Lapunk egyik múlt számában szólottunk e helyen a kisiparosok nyomoruságos helyzetéről, utalván arra, hogy a városok nagy részében épen a kisiparosok képezik a legfüggelenebb szavazatokat.

Hát ez így van a legtöbb városban, nálunk azonban mégis a kisbirtokosok azok, kik a függetlenségi és 48-as zászló alatt tömörülve, — a választások alkalmával döntő szavuk van.

Ha ezt a dolgot figyelembe vesszük, kétségtelenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a kisbirtokosoknak és kisiparosoknak nálunk is, de az ország minden részében tömörülniök kell a haladás útját jelző függetlenségi és 48-as zászló alá, meg kell érteniök egymás közös baját, közös nyomoruságát, nap-nap után fokozódó szegényedésüknek közös okát, kezdet kell fogniok most a rossz sorsban, hogy azután egy boldogabb jövő hajnalhasadását — ha ők maguk nem is — de gyermekeik, unokáik megérjék s áldólag emlékezzenek meg őseikről.

Az első és legnagyobb fontossággal bíró dolog, melynél a közös egyetértés és közös munkálkodás diadallal kell hogy végződjön: az általános, titkos és községenkénti választójog kérdése.

Ha ez meglesz, ha a most kizárt népmilliók bevonulnak az alkotmány sáncaiba, egy egészségesebb átalakulás fog bekövetkezni, mely a nagytőke és nagybirtok bénító uralmát megtöri, megalázza, a nép jólétének előmozdítására törvényeket alkot, olyan törvényeket, melyek a jövőndő boldog Magyarország megdönthetetlen alapjai lesznek, melyről vissza fog pat-

tani minden raffinézott, mérges hegyü bécsi nyíl.

Hogy miért van szükség a kisbirtokosok és kisiparosok tömörülésére, annak is igen egyszerű a magyarázata.

Gyűlést tartottak a napokban Nyiregyházán. Gyűlést tartott az országos gazdaszövetség. A gyűlésen sok mindenről beszéltek, még arról is szó esett, hogy a pusztuló gazdasáradalmat meg kell menteni. Sajnos azonban, csak a lélekharangot kongatták, a fokozatos adóról, becsületes állami parcellázásról egy kukkot se szólt senki, pedig csak ez az egyetlen dolog az, mely a kisgazdákon segítene, mely megmentené őket a pusztulástól.

A kisiparosok egynémelyikén úgy segítenek, hogy állami gépekkel látják el, arról azonban nem gondoskodnak, hogy a magyar ipar függetlenítessék a hitvány osztrák árukkal szemben. Csak szemfényvesztésszerű segítése ez a magyar iparnak, arra való, hogy egyes embereknek betömje a száját, az össziparosság azonban nyöghet a terhek alatt, kinlódhat, nem hallják panaszos szavát, mert nem akarják, mert megtiltotta Bécs!

Ilyen körülmények között ismét csak ezt hangsúlyozzuk, hogy kisiparosoknak és kisgazdáknak tömörülniök kell egy szent cél érdekében, mely mindnyájunkat hevit, mely mindnyájunk vérért pezsgőbbé teszi, mely mindnyájunk izmát megacélozza a jövőndő nagy közdelemre s ez a szent cél, ez a magaslatos eszme, ez a minden magyar lelket egybeforrasztó gondolat: a boldog, megelégedett nagy Magyarország!

□ A képviselőház ülése. A képviselőház ma délelőtt 11 órakor formális ülést tartott, a melynek egyet-

len tárgya volt a legközelebbi ülés napirendjének megállapítása. Ezen az ülésen választják meg a delegáció tagjait. A mai ülésen terjesztik be a legfőbb számszék jelentését a zárszámadásokról s valószínű, hogy ennek kapcsán Polónyi Géza is felszólal. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz s nincs kizárva, hogy már beterjeszthetik az igazságügyi bizottság jelentését a polgári perrendről, ha ugyan e bizottság ma délutáni ülése végeztet fontos törvényjavaslattal. Pető Sándor fontos interpellációt terjeszt be a hustrágaság ügyében. Követelni fogja a sorompók megnyitását, az élelmiszer vámjának eltörlését.

Munkásházak ügye

Ujabb építkezések

Makó, október 3.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága mai gyűlésében Hervay István alispán indítványára munkásházak építésére újabpi 400 ezer korona kölcsön feivételét határozta el. Kétségtelen, hogy ezt a határozatot a kormány is jóváhagyja s így újabb építkezések lesznek a munkások részére.

A nagyjelentőségű szociális indítványhoz egyhangu lelkesedéssel járult hozzá a törvényhatóság, egyben köszönetet szavazott az alispánnak a munkásházak építése közlül kifejtett tevékenységéért.

Igazán dicséret illeti Hervay alispánt azért, hogy ezt az ügyet — hogy úgy mondjuk — annyira felkarolta. Szükséges és e mellett hálás ténykedés, mely e szociális ügyet ilyen törekvéssel szolgálja. Mi sem akarunk levonni az alispán itt való érdeméből azzal, hogy ez ügy szóvá tétele kapcsán olyan dolgokkal is előhozakodunk, a melyeket kárhoztatnunk kell.

Tagadhatatlan, hogy munkás népünkre áldásos e házak építése. Saját hajlékot kapnak, a mikor nem fizetnek többet e házak ára törlesztésébe, mint a mennyt azelőtt házbérben fizettek. S a házak tulajdonjoga már husz év után kizárólag övék.

E szociális munka kivételében a törvényhatóság is kockázat nélkül jár el. Mert végeredményben a vármegyére egyetlen fillér sem esik te-

herként a házak felépítéséből. Az építési összeg nagyobb részét visszatéríti maga, a ki kapja a házat, kisebb részét meg az állam téríti meg.

Am egyfelől a munkásházak építése, másrésztől azoknak a kiosztása körül nagyon sok panasz hallatszik. Ugy hisszük, hogy a panaszolt körülmények az alispán tudtán kívül fordulhatnak elő. de éppen e közleményünk folytán reméljük, hogy a jövőben ilyen panaszokra nem lesz ok.

Alig pár éve még, hogy a vármegye községeiben felépültek ezek a munkásházak és ma már ott állunk, hogy már is gyökeres javításokra szorultak ezek az épületek. Magán építkezéseknél kizárt dolog az, hogy az épület már két év után használhatatlan, míg a munkásházak közzül már is sok vált teljesen lakhatatlanná.

Nem hallottunk referádát róla, de tény, hogy éppen mostanában *teltemes költséggel renoválják a csak két évvel épített munkásházakat.*

Hogy miként építették ezeket a házakat, csak pár jellemző eljárást hozunk fel csak egyik községen, Kővegyen épült munkásházakról.

A házaknak — tudvalevőleg — a hátulsó tetőn szokták felépíteni a kéményeket. A munkásházaknál megfordítva, elől állították fel. Tavaly aztán elszedték először és hátulra tették. Természetesen külön költségen. A házak végeihez a rendes vízvetőket nem rakták fel. Az ugynevezett cserépdesházakat teljesen elhagyták. A szelemen alá csak egyetlen ollót illesztettek, holott az rendszeren kettő szokott lenni.

Nagyon sok helyen a fal egészen elvált a tetőtől s az egész épület bedőléssel tegyegetett úgy, hogy a tulajdonos kénytelen volt kiköltözni. Volt rá eset, hogy felépítés után mindjárt össze is dőlt a ház.

De talán mindennél jellemzőbb, hogy például a tetőn levő dudacserépeket közönséges sármalterrel ragasztották le, a mit természetesen az első zápor levert.

Mindezeknek a pótlása most tetemes újabb költségbe kerül, a mi már bizonyára egyedül a vármegye terhére esik.

A másik panasz, hogy a házak kiosztása nem történik igazságosan. Hallottunk eseteket, hogy például Makón olyan emberek kaptak mun-

Ajálja a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ujonnan, a modern kor igényei-
o nek megfelelően berendezett üzletét o
Fővárosi elsőrangú cégeknél több éven át mint szabász működtem, mely elég garanciát nyújt arra, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítem.

BIRÓ JÁNOS férfi szabó Makó

Nagy választék hazai és külföldi szövetekben.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Mindennemű öltönyök a legújabb divat
szerint, izléses kivitelben, legjutányosabb
o—o—o árban készíttetnek. o—o—o

Elsőrendű munkások felvételnek.

káslakást, a kiknek házuk volt, de azt eladva, az árért járandókat vettek s lakni meg a munkásházba mentek, mert kaptak annak dacára, hogy egyáltalán nem voltak rászorultak. Más oldalról meg olyanok nem kaptak, a kik elsősorban rászorultak volna.

Helyes volna s eredetileg is már úgy volt, hogy az igénylőket az alispán a városi tanácsal együtt válogatja ki. Az alispán azonban a tanácsot a sok kiosztás között csupán két esetben kérdezte meg. Innen van, hogy több esetben olyanok kaptak munkásházakat, a kik előtt még nagyon sokan voltak, a kikre ez inkább ráfért volna.

Mindezek a körülmények — természetesen alkalmasok arra, hogy a munkásházak építésének szociális nagy jelentőségét alább szállítsak.

Mindezen azonban szigorúbb s körültekintőbb eljárással nagyon segíthet az ebben eljáró alispán. Mert ha már szociális s humanus célra törő intézményről van szó, mégse szükség, hogy ez Csáky szalmája is legyen.

NAGY gyógyszertár a „Mégváltóhoz.” Aradi-utca.

Főtérhez közel.) Telefonszám 9.

NAPI HIREK

— **Kossuth Ferenc meghalt.** Lapunk zárta után, vagyis éjfél után az a hír terjedt el városunkban, hogy *Kossuth Ferenc szívvel hűdés következtében meghalt.* A hír valódiságáról nem győződhattünk meg, mert nálunk nincs éjjel sem telefon sem távirati szolgálat.

— **Személyi hír.** *Justh Gyula* Makóváros országgyűlési képviselője és *Vertán Etele*, a battonyai kerület és *Justh János* a szoboszlói kerület országgyűlési képviselőjei ma dél előtt Makón voltak és mindhárman részt vettek a vármegyei törvényhatóság közgyűlésén. *Justh Gyula* tegnapi délután a három függetlenségi kört, a társadalmi egyesületet és a katolikus kört is meglátogatta, a hol mindenütt szívélyesen fogadták. Képviselőnk ma délután a 2 óra 15 perckor induló személymotorral Tornyára utazott.

— **Városok kongresszusa.** A rendezett tanácsú városok e hó 9 én tartják meg kongresszusukat Szombathelyen. E kongresszusra a városi tanács, mint annak idején arról megemlékeztünk, *Galambos Ignác* dr. polgármestert küldte ki. A polgármester ma azt jelentette a tanácsnak, hogy a kiküldetésnek nem tehet eleget, mert a városi közgyűlés tárgyait kell előkészítenie.

— **Egy indítvány.** Makóváros tanácsa, mint ismeretes, *Rákossy Gyula* rendőrkapitány indítványára kimondotta, hogy állategészségügyi szempontból a közutak mellől a vályukat eltávolítja és a vedreket keresztvasakkal látja el. E határozattal szemben *Szakács Gábor* városi képviselő ma indítványt adott be Makóváros képviselő estületéhez, melylyel azt célozza, hogy a vályuk

a gazda közönség érdekeire való tekintetből vissza helyeztessenek. *Szakács Gábor* indítványát e havi rendes közgyűlésén tárgyalja a város képviselőtestülete.

— **Az izraeliták ujéve.** Az izraelitáknak ma este köszöntött be a legnagyobb ünnepe, az ujév. Uj év első napján, vagyis holnap kedden az ünnepi szent beszédet *Kecskeméti Ármin* dr. mondja.

— **A piac seprése.** Eddig az volt nálunk az örökös panasz, hogy a fő- illetve a piacteret mindig ebéd után, tehát akkor söpörték, mikor a legtöbben jártak és minden üzlet nyitva volt. Most más panasz van. Most az a panasz, hogy egyáltalán nem söpörtet a város. Ezt a panaszt pedig maga a rendőrhatalóság emelte a város ellen. A rendőrhatalóság különösen hangsúlyozza, hogy a városnak ez a mulasztása most súlyosabb beszámítás alá esik, mert kolera járvány van.

— **A város jövedelmei.** Makóváros közpénztárába az utóbbi 10 pap alatt a következő jövedelmek folytak be: fogyasztási adóból befolyt 2167 korona, piaci helypénzből 485 korona, a vágóhídi jövedelme pedig 391 korona volt.

— **Bezárt iskola.** *Galambos Ignác* dr. polgármester a városi főorvosi javaslata alapján *Lélek Gáspár* iskoláját 14 napra bezáratta a nővendékek között fellépett kanyaró miatt.

— **Testvérek egymás ellen.** *Sóki János* és *Sóki Mihály* testvérek együtt jártak napszámba és soha köztük nem volt semmiféle szóváltás. Ma este is nyugodtan fejezték be a munkát és haza felé indultak. Utközben azonban szóváltás támadt köztük, mely csak hamar tetlegességgé fajult. A két testvér egymást jól elverte. Az ügy azonban ezzel nem nyert befejezést, mert botrányos viselkedésükért mindketten a rendőrségre kerültek, hol megindították ellenük az eljárást.

— **Egy gyilkost keresnek.** Nehány héttel ezelőtt a fővárosi lapok hosszasan foglalkoztak a szenzációs gyilkossággal, mellyel *Dick Henrik* nevű németországi munkás meggyilkolta *Drescher Betti* ismeretjét. *Dick* a gyilkosság után Magyarországra szökött azért, most a fővárosi rend őrség megkeresése folytán Makón is körözik.

— **Minden jegy elkelt!** Ezt a felírást eddig csak a színházak elégséges előcsarnokából ismerte a közönség. A Haverda-ügy budapesti tárgyalása alkalmából most a törvényszéki csarnokba is beköltözött a tábla és ott fityeg a segédhivatal bejárájánál. A Haverda színjáték harmadik előadásában az elnök tapintatos intézkedésére csak férfiakból álló korlátolt számú közönség „gyönyörködhetik”, nem csoda hát, hogy a kiadásra került jegyeket már elővetelben elajándékozták. A belépésre jogosító igazolványok husz-harminceszorosán túl voltak jegyezve, és nem lett volna oktalán a törvényszéki tárgyalást valamely színházban megtartani, így legalább némely színház is hozzájuthatott volna egy „táblás házhoz.”

— **Körözés.** Az elmúlt éjjel Nagykörösi ismeretlen tettesek betörték *Szűcs Ferencné* házába és onnan 9 ezer korona készpénzt és különféle ékszereket loptak el. A nagykörösi rendőrhatalóság a betörők nyomozása érdekében átirat Makó város rendőrkapitányi hivatalához.

— **Vasuti szerencsétlenség Budapest.** Ma a kora reggel órákban az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a keleti pályaudvar előtt nagy vasuti katasztrófa történt, a melynek kétszáz halottja van. A hír szerencsére erősen túlzott volt, de nem nélkülözött minden alapot. Hajnalban 4 óra 40 perckor a *rákosi* rendező pályaudvaron az 1. számú órház előtt *tilos jelzésre* megállt a 645 ös személyvonat, a mely *Szolnokról* munkásokat és kofákat hozott. Öt órákor utána érkezett a 645—II. számú gyorsított személyvonat, a mely *Nagykátáról* jött. Szintén zúsfolva utasokkal. Ez a vonat azon a sinen jött, a melyen a 645 ös állott, *még sem kapott tilos jelzést.* A gépész csak egy közeli fordulónál vette észre, hogy a sinen egy másik vonat áll. Azonnal fékezett, de a harmatos sinen nem tudta megállani a vonatot, a mely nekicsúszott az előtte álló személyvonatnak. Az összeütközés elég erős volt, az ülésekről leestek az utasok és a podgyász a fejük tetejére hullott. Tizenketten sebesültek meg. A keleti pályaudvaron már várták őket a mentők, a kik egyiket a Rókusha szállították, a többieket bekötötték és utjukra engedték.

— **A kolera terjed.** Ez ellen minden módon védekezni kell. Első feltétele a tisztaság. Az ember tisztán tartja házáat, háztájékát részben már elszigetelte magát a veszedelmes betegségtől. De ez nem elégséges, gondot kell fordítani saját magára, különösen a *szájüreget*, a *fogakat* kell tisztán tartani a ma legjobbnak bizonyult *Professor Richter-féle fogporral* és *Dr. Papp-féle szájjúval.* Makón *Lukács Ferencz* gyógyszerészeti laboratóriumában készül az Aradi-utcán, ugyanott a gyógyszertárban kapható ocsón, hogy a legszegényebb ember is hozzá juthat.

— **Gazdátlan tárgyak.** A város rendőrkapitányi hivatalnál egy köteg villanysodrony és egy zálogcédulát őriznek, melyet igazolt tulajdonosok a hivatalos órák alatt vehetnek át.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságot kötöttek:* Nacsá János Szilágyi Annával, Holcz József Bali Máriával, Fekete Ferencz Nagy Máriával — *Elhaltak:* Fürge Benedek 63 éves, Galamb János 36 éves, Nagy Gy. Józsefné Dobsa Klára 73 éves korában.

Malom megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni hogy a mai napon az aradi-utcaiban a legnagyobb igényeknek megfelelő berendezéssel vasmalőrő

malmomat

megnyitottam, melyhez mindenkit tisztelettel meghívok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok. Kérem a n. é. közönség b. pártfogását és vagyok teljes tisztelettel:

Soós János.

Uj igazgató Választás a munkásbiztosító pénztárnál

Makó, okt. 3.

Élénk váiasztás szinheiyé volt tegnapi délelőtt a makói munkás baleset és biztosító pénztár helyisége. A kerületi pénztár igazgatóság ügyvezető igazgatót választott.

A makói kerületi munkáspénztár már régebb idő óta *Lantos József* volt vármegyei közpénztári gondnoka vezető, azonban csupán ideiglenes minőségben. Most következett volna már be, hogy a páratlan ügyeaségű ügyvezető igazgatót véglegesítsék.

Az ideiglenes igazgató ellen azonban mostanában a pénztár részéről olyan panaszokat hangoztattak, a melyek lehetetlenné tették, hogy tovább is az intézet élén maradjon. Végkielégítést adtak neki és ő azonnal kivált az intézet kötelékéből.

Ezen megüresedés folytán vált gazdátlaná az ügyvezető igazgatói állás, a melyre a pályázatot annak rendje-módja szerint meghirdetvén, tegnapi választottak a pályázók közül.

Három pályázó volt: *Farga Sándor* városi árvasszéki ülnök, *Páhány Lajos* államvasuti hivatalnok és *Grósz Jenő*, a ki már eddig is a pénztárnál volt könyvvezetőként alkalmazva.

A szavazást megejtven a *Lakatos Pál* elnöklete alati összeült igazgatóság, *Farga Sándor* két szavazatot, *Páhány Lajos* három szavazatot és *Grósz Jenő* hét szavazatot kapott. Ekként a makói munkás baleset biztosító pénztár ügyvezető igazgatójául *Grósz Jenő*t választották meg, a ki az esküt nyomban le is tette és működését mint igazgató meg is kezdette.

Megyegyülés

Jöttünk, láttunk, győztünk

Ma délelőtt volt egy jó erőmérékezés. A függetlenségi párt vette fel a harcot a kormánypárttal. Győzött. Ez maga óriási eredmény. Eddig nem volt ilyen könnyű a függetlenségi párt helyzete, mint ma. Ahogy a csatasorok felállottak, lehetett látni, hogy ma a munkapárt küzdelme meddő. Pedig készültek is a felvételásra. Ami még sohase történt meg a munkapárti bizottsági sági tagokat összehívták. Jöttek is fölös számmal, de kevesen voltak.

Justh Gyula a legelismertebb, a legmegértőbb, a legbelátóbb politikát üzte ma. Meglátszott rajta, hogy viselkedésében nem vezet sem személyes ellenszenv, sem féltékenység, sem politikai rövidlátás, csupán csak — a közérdek.

A klsemberek ügyét, a munkásházak dolgát szívvel-lélekkel felkarolta. Nem volt egy szó kifogása sem az ellen, hogy a törvényhatósági bizottság 400 ezer korona hitelt vegyen fel új munkásházak építésére. Sőt, tőle telhetőleg pártolta. Elismerte, hogy az alispánnak ezért *ünnepélyes* köszönet jár. Keresztül is ment ez a dolog egyhangulag.

A győzelem azonban ott van, hogy a törvényhatósági bizottsági

tagok választásához kiküldendő elnökök úgy választottak meg, ahogy azt a függetlenségi párt proponálta.

A győzelem ott van, hogy a munkapárti bizottsági tagok minden erőlködése dacára sem lehetett keresztülvinni azt, még léves számítás utján se, hogy a függetlenségi pártot lefőzzék. Uj, névszerinti szavazást kellett elrendelni.

A mai megye gyűlésről tudósítunk a következő:

A gyűlésen **Jakabffy István** főispán elnökölt.

Elsősorban a vármegyének jövő évi költségvetését tárgyalták.

Molnár Albert szólalt fel, hogy a költségvetés 11 pontja alatt felvett hivatalos lapban lehetne közölni a törvényhatósági bizottság üléseinek tárgysorozatot és mindazokat a szabályrendelet tervezeteket, amelyeket a vármegye a közgyűlés elé terjeszt. Szívesen hozzájárul ahhoz, hogy ezért a hivatalos lap dotációját felemeljék.

Az alispán szívesen elfogadná a tervet, de a belügyminiszter hozzájárulásától függ.

Justh Gyula szerint a hivatalos lap személyi kiadásait meg kellene szüntetni. A szerkesztés semmiféle fáradsággal nem jár, ezért fizetni nem érdemes. Ezt a tételt szeretné összekapcsolni **Urbanics Kálmán** szolgabíró jutalmazásának kérdésével.

A közgyűlés azt határozta el, hogy a két pontot egyesíti.

Az alispán mellett szólal fel, hogy **Urbanics Kálmán** szolgabírónak meg kell adni a tiszteletdíjat, mert egy évnél tovább helyettesítette főszolgabíróját.

Justh Gyula szintén pártolja az indítványt, holott az állandó választmány *fedezett hiányában* elutasítani javasolja.

Návay Lajos nem hive a jutalmazásnak azért, mert a tisztviselőnek kötelessége a beteg tisztviselőt helyettesíteni, már pedig kötelesség teljesítésért jutalom nem jár. Ilyen irányban precedenst nem is szeretne alkotni.

Justh János bizottsági tag felemlíti, hogy ilyen jutalmazásokra már volt precedens, még pedig **Tarnay Ivor** és **Tarnay Ákos** kaptak hasonló szolgálatokért jutalmat.

Tarnay Ákos tiltakozik e feltevés ellen, de **Tarnay Ivor** nem.

Az ügyhöz még **Návay Tamás** szólott, aki **Návay Lajos** álláspontját akarta megvédelmezni, mire a szavazást elrendelték s a törvényhatósági bizottság 40 szóval 40 ellen döntött amellet, hogy nem adnak 1000 korona jutalmat a helyettesítéséért. Ezt különben szavazatával a főispán döntötte el.

Most következett volna a szavazás arra az indítványra, hogy a hivatalos lap szerkesztőjének adjanak külön díjazást és a hivatalos lapot annyi példányában nyomják, hogy azt minden bizottsági tag megkapja.

Itt, e kérdésnél, háromszor is összeszámálta **Vajda Jenő** első aljegyző a szavazatokat s a harmadik összeszámálásnak az lett az eredménye, hogy 45 szóval 41 ellen elhatározták, hogy a hivatalos lap szerkesztéséért nem jár külön díj.

A főispán azonban névszerinti szavazást rendelt el, aminek az eredménye, éppen megfordítva következett be.

A kivetendő *póladókat* egyhangúlag fogadták el.

Kövér Béla kovácsházi főszolgabírárt a VII. ik fizetési osztályba léptették elő, amiért a törvényhatósági bizottságnak meleg köszönetet mondott.

Az *ebadó* eltörlésénél nagyobb vita volt.

Nagy Károly és társai indítványozták, hogy az ebadó a vármegye egész területén töröljék el. Az indítvány megokolását teljes terjedelmében felolvasták, de azt **Nagy Károly** szóval is megindokolta.

Hervay István az indítvány ellen szólalt fel s állategészségügyi és rendőri szempontból kifogásolta, hogy azt elfogadják.

Cz. Kis Imre érvelt általános derütség közepette az indítvány mellett. Kifejtette, hogy az ebek sokasága nem lehet alap, a veszethez e terjedésére, mert:

— Kevesebbül éppugy vesződhet, mint a többül; és rámutatott arra is, hogy a veszethez a régebbi időben sem volt sem több, sem kevesebb, mert;

— Irja e a krónika, hogy akkor, amikor nem volt ebadó sokan vesződtek mög? Ugye nem? Mai napság inkább az embör vesződik meg az ebadóval.

A bizottság 42 szóval 36 ellen eltörlötte az ebadókat.

Ezután kezdődött a választása azoknak az elnököknek és helyettes elnököknek, akik a november 30. iki törvényhatósági bizottsági tag választást végzik.

Az első összecsapásnál a függetlenségi párt győzött. **Tarnay Ivor** főjegyző proponálta, hogy a makói I. kerület választó bizottsági elnöke **Tarnay Ivor** és **Veritán István** legyen. A bizottság azonban azt határozta, hogy **Wizinger Károly** és dr. **Dózsa Imre** lesz.

Ettől kezdve az összes küldött-ségi elnököket a függetlenségi párt előírása szerint választották meg, még pedig a következők szerint:

I. kerületben elnök: **Wizinger Károly**, h. elnök: **Dózsa Imre** dr.

II. ker. Eln.: **Nagy Károly**, h. elnök: ifj. **Mágori Sámuel**.

III. ker. Eln.: **Kiss Pál** dr. h. elnök: **Elek Lajos**.

IV. ker. Eln.: **Lakatos Pál**, h. elnök: **Fürge Mihály**.

Földeáki ker. Eln.: **Dózsa Ferenc** dr. h. elnök: **Bugyi Pál**.

Apátfalvai ker. Eln.: **Lukács Béla**, h. elnök: **Kardos Nőé**.

Alberti ker. Eln.: **Sass Károly** h. elnök: **Saguly János**.

Nagylaki ker. Eln.: **Schaller József**, h. elnök: **Bajcsi László**.

Csanádpalotai kerület. Elnök: **Kovács József**, helyettes elnök: **Csontos András**.

Sajtényi kerület. Elnök: **Buck Adolf** dr., helyettes elnök: **Fehér Demeter**.

Battonyai kerület. Elnök: **Fodor Manó** helyettes elnök: **Vidiczky György**.

Tornyai kerület. Elnök: **Lukács Imre**, helyettes elnök: **Lovrik István**.

Kovácsné kerület. Elnök: **Veritán Etele**, helyettes elnök: **Sármezey Antal**.

Kunágotai kerület. Elnök: **Székényi Lajos**, helyettes elnök: **Szilágyi Gyula**.

Kevermes kerület. Elnök: **Hegecs Pál**, helyettes elnök: **Kiss Vilmos**.

Volt még szó a községi házigazgatási segédzemélyzetéről és a vilnyilágításról, de az idő előhaladottságára való tekintettel a gyűlést holnap reggel 10 órára halasztották. Vagyis ezt a főispán elfelejtette kijelenteni, mert csupán felkelt helyéről és kivonult. De holnap október 4-én reggel 10 órakor folytatni fogják a gyűlést.

SZÍNHÁZ

Ma este két kedves darabot adtak elő. Rövid lélegzetű, de szép dolgok. Kiváló kis bijonk. Az elsőben, a *Szikkában Tompa* Irma jeleskedett. Naivának elsőrendű tehetség, aki még nagyon sok szép dolgot fog a forró deszkákon produkálni. Játékkészesség, szereptudás, otthoniasság, minden megvan benne. *Bakó* Lajos értelmesen beszél. Reményteljes ember. A *Pillangó kis asszony* közismert japáni darab. A szerelem apoteozisa. A halálos szerelem példája. A címszerepet *Turchányi Olga* játszotta. Ki is játszhatta volna más? Mindent játszik. Publikum kevés volt.

NYILTTÉR.)*

Weisz Jenő az „Otthon“ kávéház tulajdonosa ez uton kíván

boldog új évet izraelita vendégeinek és ismerőseinek.

Tisztelt izraelita vendégeinek és ismerőseinek

boldog új évet kíván

Vogel Péter

vendéglős.

Izraelita vendégeimnek és jó barátaimnak ez uton kívánok

boldog új évet

Kemény Béla

a „Korona“ tulajdonosa.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Morgenstern Adolf külső jángori és gopodai szőlő termését eladja

A venni szándékozók értekezhetnek:

Singer M. Fia.

00 cég rövidáru üzletében. 00

Földeladás

Csilag János volt községi jegyző **kövegyi határban** levő 42 kat. hold tanyaföldje örök áron eladó venni szándékozók f. hó o 10-ig d. e. 8—10 óráig o

Szántó István

magyarcsanádi jegyzővel értekezhetnek. 00000 00000

Ház eladás

A főtér közelében a Návai Tamás és Lehel utcai sarok

Ház szabad-kézből eladó.

Értekezhetni Návay Tamás utcán cza 129 sz. alatt. 000

Műkoszorúhoz levelek és virágok nagy választékban kaphatók

GAÁL LÁSZLÓ

könyv- és papírkereskedésében.

Iskolai könyvek bekötését

a legerősebb angol vászon kötésben a legolesőbb árban készíti

Bodor Sándor

könyvkötő.

A Zsidó iskola mellett. Ugyanott egy fiú fizetéssel **TANONCNAK** felvétetik.

Kiadó ház.

A Kálvária és Barcsal-utca sarkain 3 utcai padolt szoba, konyha és élés kamra melléképületekkel együtt folyó évi november 1-jét hasznóberbe **KIADÓ.**

— Értekezhetni lehet: —

Szilágyi Bálint

00 00 tulajdonossal. 00 00

Makótól mintegy másfélóránnyira 70 kat. hold prima szántóföldem — mely hagy-

ma és here alá is kiválóan alkalmas — öt holdas vagy nagyobb parcellákban egy,

hat, vagy tízére tetszés szerint szabad

gazdálkodásra **Kiadó.**

Pintér Miklós

kath. kántor.

Sok pénzt

ha hirdetésit kizárólag a

Makói „Független Ujság“

ban közli.

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzin, petrole-um, elsőrendű gápkén-olajok és zsirok. Saját készítettési **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat“ **krém**

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszínt; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Mégváltó“ gyógyszer-tárában, **Aradi-u.** **Telefon szám 59**

Fegyverjavító műhely Makó
0000 Szent-István tér. 0000

Műhelyemben gyárilag végzet fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvételnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Fiatal fűszer és vegyes áru

Kereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Cim: **Sárossy Bálint.** Püspöktele.

Kiadó uri lakás.

A Rákóczy-utcában a Tokár-féle telken épült házamban négy szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince helyiségekkel **kiadó.**

— — Értekezni lehet — —

Biró Ferenc

Batthyány-utca 2521.

Egy jóforgalmú

cserép és téglaegetőtelep közvetlen a vasuti állomás mellett más vállalat miatt

eladó.

0000 Értekezni lehet: 0000

Dénes Sándor

tulajdonossal Református Ko-
0000 vácsházán. 0000

Eladó uri házak.

A Hold-utca 15. és 17. számok alatti két elkülönített udvarral és kerttel biró házak

kedvező feltételek mellett szabadkézből eladók.

Tudakozódní lehet ugyanott 15. sz. a. lakó tulajdonosnál.

A Battyáni utcában 2332. számú **HÁZ**, mely áll 4 szoba, konyha, élés kamra és több melléképületi helyiségekkel november hó elsejétől hosszabb időre is **haszonbérbe kiadó.**

0000 000 000 Értekezhetni 000 000 0000

A p j u k J ó z s e f

00 tulajdonossal aradi-utca 2095. számú házban. 00

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában

5 köblös szántó földem

a rajta levő épületekkel együtt nagy holdan-
ként is örök áron,

szabadkézből **ELADÓ.**

o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házánál o

K. Kiss Sándor

— — tulajdonossal Fekete utca. — —

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos** kovácmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádak, túrós- és vízedézsák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyazintén azok javítását felelőség mellett eszközlöm, jutányos árákért. 000 000 000

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István kádár-mester.

— — Ugyanott egy fiu **TANULÓNAK** felvételük. — —

Szabó üzlet megnyitás!

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy Makón, Dessewffy tér 13. szám alatt, a **Makói Ujság** ujonnan épült bérházában a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-szabó divattermet

nyitottam, melyet a legújabb divatu angol és honi — gyártmányu, finom szövetekből rendeztem be. —

Miután szakképzettségem úgy a főváros, mint több nagyobb városokban sajátítottam el, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem és a nagy közönség ne legyen ráutalva, hogy modern ruhaszükségeit nagyobb városokban szerezze be.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Ifj. Antal József,

uri szabó.

Legújabb, modern divat-szabás

Pontos és szolid kiszolgálás!